

pa dovoljenje od kake uradnice, za kaj da bo strelivo rabil. Tako bi se morebiti sčasoma nesrečam v okom prišlo, v tem ko zdaj hudobnežem človeško življenje čisto nič več ne velja. Če se jim količkaj zameriš, ti zažugajo z umorom, rekoč: Kaj mi pa je potem, ako pridem dve ali tri leta v zapor, saj mi je boljši nego doma, ker mi ni treba skrbeti ne za živež, niti za streho. Tako hudoben duh liberalizma ljudi pači in lumpe dela, liberalna pravica pa lumpe ob naših stroških lepo redi, namesto da bi se jim z batom in trdim vsakdanjskim postom pamet vcepovala ter bi se ne več ječe veselili.

Za poduk in kratek čas.

Gospóski frajmavrar, pa kmečki kristjan.

„Veliko lažnjivih prerokov bo
ustalo in jih bodo veliko zape-
ljali.“ Mat. 24, 11.

I.

Frajmavrarski shod.

Lepe so slovenske gorice, vredne da jih slovenski rojaki prihranimo slovenskim potomcem. — Po prijaznih dolih šumljajo pohlevni potočiči, ki napajajo zelene travnike. Za travniki pridejo rodovitne njive, bogati sadunosniki, vrti in bele zidane hiše. — Više, zlasti po severnih straneh, raste košato bukovje. Okroglaste griče in vrhe pa preljub ovijsa in krije zlahtna vinska trta. Iz teh prijaznih gričev uživaš na vse strani več ali manj razširjen, mičen, krasen, mnogokrat zelo velikansk razgled — po Štajarskem, pa tudi v sosedno Ogersko, Hrvaško in Koroško. Posebno veličastno kipijo v nebó visoke glave koroških gorá, ter človeka na pohod mičejo in vabijo, kakor znana pesem veli:

„Na goré na goré
Na strme vrhé,
Me kliče in miče
In vabi sreč!“

Enako se je godilo leta 187— pisatelju ovih vrstic. Želje potovati med čistiljivo pragorje, ki toliko ponosno gleda na ponižne slovenske gorice, postanejo sklep in djanje. Takoj sem se pobral v Maribor na železnico. Urno je začelo drdrati kraj dereče Drave vedno više in više na Koroško, mimo roglaste Peče in zobatega Obira na eni in mimo ponosne Golice in košate Svinečke gore na drugi strani, skozi prijazni Celovec v mnogotržni Belak. Tukaj si gradijo trije sosedni narodi svoje meje: laški, nemški in slovenski, — a ubogi Slovenec gradi naj slabše. Vedno daleč ga porivajo nazaj in mu jemljejo starodavno last. Od Belaka naprej proti Tirolskemu in Solnograškemu utihne popolno ljuba slovenska govorica. Rodi, in kot ajdovi žganci debeli nemški glasovi ti evokajo iz ust ljudi, katere srečavaš. Le imena vodá, gorá

in človeških naselišč ti kažejo, da so kraj peneče Bele tijan do Velikega Zvona nekaj Slovenci prebivali. Pot namreč pelja med visokim Polnikom in rebrastim Sadnikom po globoki dolini skozi Gornje-Belane, Močice, Trojane in Dol, do sv. Krvi na podnožji Velikega Zvona — najvišje gore na Avstrijskem. Glavo mu krije večer sneg in rebra mu ovijajo orjaške ploše svetlega ledá. Blizu 13000' t. j. trikrat više od našega Pohorja ti visoko proti nebu moli in se v jasnem solneu lesketa kot najčastitljivi — velik altar. Sosedni bregovi so mu le primerni svečniki. Ti se lepo po malem znižujejo na vse strani, tudi proti našim Slovenskim goricam sem dol. Naposled se pa popolno pozgubé in zravnaajo v veliko ogrsko planjavo. Enaka je tudi na nam nasprotni strani. Tudi na oni strani prihajajo iz prva visoke gore vedno pohlevniše in konečno prenehajo v velikem bavarskem polji. Po tem rodovitnem polji prebiva veliko ljudi po čednih vaséh in lepih mestih n. pr. Augsburg, Regensburg, Freising ali Brezje in Monakovo ali München. Sicer bi ti zdaj rad popisal ova mesta, zlasti glavno mesto Monakovo; ali tega zdaj ne utegnem. Čas je, da že s povestjo začnem. Le toliko še dostavim, da se v tem mestu dobro je in pije in snažno stanuje za čuda malo denarja. Na dalje imaš ondi veliko prekrasnih cerkvá, okusno zidanih palač in toliko lepih umetnih reči, slik in podob vsake vrste, da iz vsega sveta ljudje prihajajo si jih nagledovat. Tudi nisem v nobenem mestu toliko pobožnih katoličanov med mestjani našel, kakor v Monakovem. Ali zraven teh je tudi veliko režečih liberalcev in potuhnjenih frajmavrarjev. Tudi odpadenec Döllinger, ki se je Nemcem hotel za papeža vsiliti, je tukaj doma. Iz tega mesta pelja široka bela cesta v mesto Freissing ali Brezje. Iz tega mesta so nekaj kristjanski misijonarji na Slovensko zahajali. Kake četrt ure hodá zunaj mesta, tik omenjene steze, je precej širen ograd ali vrt, sred vrta pa veliko zidano poslopje. Iznad ostrešja se mu sveti velika pozlačena krogla: „Svetovo jabelko“. Hiša ima visoka jasna okna z dragocenimi šipami iz brušenega stekla. Okolica je prijazna in vesela. In vendar človeka, prišedšega v ta kraj, nekaki strah popada. Vrt ti zagraja visoko in močno obzidje. Železna, križevata vrata so vedno zaklenjena. Ni videti človeka, ni slišati žive duše; tiho je, kakor da bi bilo vse pomrlo. Le tedaj pa tedaj v letu in sicer pozno v temni noči se tukaj vzbudi nekako skrivnostno gibanje in življenje. (Dalje.)

Politični ogled.

Avstrijske dežele. V saboto 7. t. m. se je ruski cesar zopet iz Dunaja odpeljal in seer na Nemško v toplíce Ems. Pravijo, da so ga na Dunaji po vseh stezah čuvali policaji, uniformirani in